

QAZIN HAZIRLANMASI ÜZRƏ USTA VƏZİFƏSİ ÜZRƏ MÖVZULAR**1. Vəzifə üzrə mövzular:**

- Təbii qaz və yüngül karbohidrogenlərin fiziki-kimyəvi və termodinamik xüsusiyyətləri;
- Qaz-kondensat yataqlarının xüsusiyyətləri;
- Qazın və kondensatın yığılması və nəql edilməsinin texnoloji sxemləri;
- Qaz seperatorların iş prinsipi və təhlükəsiz istismar qaydaları;
- Təzyiq altında istismar edilən qabların və tutumların təhlükəsiz istismar qaydaları;
- Təbii qazlarda hidrat əmələ gəlmə şəraitinin təyin edilməsi;
- Qaz analizatorun iş prinsipi;
- Vakuüm seperatorunun iş prinsipi və təhlükəsiz istismar qaydaları;
- Vakuüm kompressorunun iş prinsipi və təhlükəsiz istismar qaydaları;
- Qaz və vakuüm xətləri üzərində quraşdırılmış armaturların istismar və təmir qaydaları;
- Qaz faktorunun və qazın texnoloji itkilərinin müəyyən edilməsi qaydaları;
- Neftin qazdan ayrılmasının texnoloji prosesi;
- Qaz xətləri və seperatorların üzərində quraşdırılmış qoruyucu qurğuların iş prinsipi və istismar qaydaları;
- Təbii qazların nəqlə hazırlanması qaydaları;
- Təbii qazların nəqlə hazırlanmasında yaranan çətinliklər;
- Qazkondensat sistemləri üçün metanolun regenerasiya texnologiyası;
- Qaz kompressor stansiyaları barədə ümumi məlumat;
- Qazpaylayıcı qurğular barədə məlumat;
- Yanğınsöndürən alət və vasitələrin düzgün istifadə qaydaları;
- Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizlik texnikası qaydaları;
- Ətraf-mühitin mühafizəsi və istehsalatda sanitariya qaydaları;
- Yanğından mühafizənin norma və qaydaları.

ƏDƏBİYYAT:

1. A.M. Rəsulov. Təbii qazların yığılması, nəqlə hazırlanması və istifadəsi Bakı, 2008
2. Ə.M.İsmayılov, T.V.Cəfərov. Qaz xidməti işçilərinin sorğu kitabı. Bakı, 2013
3. A.X.Мирзаджанзаде, К.С.Басуев, З.С.Алиев. Основы технология добыче газа
4. Правила устройства и безопасной эксплуатации сосудов работающих под давлением. Ленинград, 1990
5. O.H. Mirzəyev. Neft-qaz mədən avadanlıqlarının texniki diaqnostikasının əsasları
6. Q.Məmmədov, M.Xəlilov. Ekologiya və ətraf-mühitin mühafizəsi
7. Ə.H.Əzizov M.A.Qarayev H.Heydərov. Həcmi hidravlik maşınlar. Bakı, 2010
8. Рассохин С.Ф. Оператор по добыче нефти и газа. Москва, 2002
9. D.İskəndərov. Neft və qaz çıxarma işçiləri üçün məlumat kitabı. Bakı, 2014
10. Neft, qaz və neftkimya sənayesində təzyiqlə işləyən tutumların quruluşu və təhlükəsiz istismar qaydaları. Bakı, 2015
11. Neftqazçıxarma sənayesində təhlükəsizlik qaydaları. Bakı, 2005

1. Qazın hazırlanmasının hansı texnoloji proseslərini bilirsiniz?

- A) Qazın qurudulması və qazın təmizlənməsi
- B) Qazın nəqli və təmizlənməsi
- C) Qazın şama atılması
- D) Qaz sərfinin ölçülməsi
- E) Qazın xüsusi çəkisinin təyin edilməsi

2. Hidrat yaranmasının qarşısını almaq üçün hansı reagentdən istifadə olunur?

- A) Sulfanoldan
- B) Benzindən
- C) Dizel yanacağından
- D) Propilenqlikoldan
- E) Metanol və izopropil sirt

3. Qazın təzyiqi hansı cihazla tənzimlənir?

- A) Siyirtmə ilə
- B) Kompensatorla
- C) Tənzimləyici ilə
- D) Qoruyucu klapən ilə
- E) Kəsici klapən ilə

4. Qaz ölçü qovşaqlarında qazın ölçülməsi hansı prinsipə əsaslanır?

- A) Temperaturlar fərqi prinsipi ilə
- B) Şəh nöqtəsi temperaturuna görə
- C) Diafraqmada təzyiqlər fərqi hesabına
- D) Qazın sıxlıqları fərqi prinsipi ilə
- E) Sürətlər fərqi hesabına

5. Qaz separatorlarında qızdırıcıların rolu nədən ibarətdir?

- A) Qazın qızdırılması
- B) Mayenin qazdan ayrılması
- C) Mayenin qızdırılması
- D) Ətraf-mühitin qızdırılması
- E) Kəmərə gedən qazın həcmi artırmaq üçün